

Matvælaöryggi og neytendamál / Aukefni

Listi yfir aukefni í matvælum

Febrúar 2010

Yfirlit

Tákn fyrir notkun efni	2
Flokkshæiti aukefna (aukefnaflokka)	2
<i>Litarefni</i>	3
<i>Rotvarnarefni</i>	4
<i>Þrávarnarefni</i>	5
<i>Bindiefni, ýruefni, þykkingarefni o.fl.</i>	6
<i>Lyftiefni, sýrustillar og kekkjavarnarefni</i>	8
<i>Bragðaukandi efni</i>	9
<i>Húðunarefni, froðueyðar, loftskiptar og drifefni</i>	9
<i>Sætuefni</i>	10
<i>Lífhvatar, umfangsaukar og burðarefni</i>	10
<i>Umbreytt, sterkjusambönd (modified starch)</i>	10
<i>Rakaefni (humectant) og froðuefni</i>	11
Væntanleg efni á lista	11
<i>Þrávarnarefni</i>	11
<i>Bindiefni, ýruefni, þykkingarefni o.fl.</i>	11
<i>Bragðaukandi efni</i>	11
<i>Sætuefni</i>	11
<i>Lífhvatar, umfangsaukar og burðarefni</i>	11
<i>Umbreytt, sterkjusambönd (modified starch)</i>	11

Tákn fyrir notkun efni

A	Bragðaukandi efni	O	Loftskiptar og drifefni
B	Bindiefni of.l.	R	Rotvarnarefni
F	Froðueyðar	S	Sætuefni
H	Húðunarefni	Y	Lyftiefni
Í	Lífhvatar	Ý	Sýrustillar, sýrur
K	Kekkjavarnarefni	Þ	Þráavarnarefni
L	Litarefni	Æ	Bræðslusölt
M	Mjölmeðhöndlunarefni		

Flokksheiti aukefna (aukefnaflokka)

á að nota við umbúðamerkingar og skal ætíð nota það flokksheiti sem best lýsir tilgangi með notkun efnanna. Þetta er sérstaklega mikilvægt að hafa í huga þegar aukefni geta vegna eiginleika sinna talist til fleiri en eins aukefnaflokks. Dæmi um þetta er E 420 sem getur haft áhrif sem bindiefni og sem sætuefni í sömu vörinni, t.d. í sælgætistöflum. Undantekning frá reglunni um merkingu aukefna með flokksheiti eru þrír flokkar, sem fram koma í eftirfarandi yfirliti, en í þeim tilvikum sem þar um ræðir nægir að geta um það efnasamband sem varan inniheldur með því að tilgreina númer eða heiti þess. Til glöggvunar koma flokksheiti aukefna bæði fram á íslensku og ensku, en heimilt er að merkja umbúðir matvæla á íslensku, ensku eða Norðurlandamáli öðru en finnsku:

Litarefni (Color)	Sætuefni (Sweetener)
Rotvarnarefni (Preservative)	Lyftiefni (Raising agent)
Þráavarnarefni (Antioxidant)	Froðueyðar (Antifoaming agent)
Ýruefni (Emulsifier)	Húðunarefni (Glazing agent)
Bræðslusölt (Emulsifying salt) ⁻¹	Mjölmeðhöndlunarefni (Flour treatment agent)
Þykkingarefni (Thickener)	Festuefni (Firming agent)
Hleypiefni (Gelling agent)	Rakaefni (Humectant)
Bindiefni (Stabilizer)	Tengiefni (Sequestrant) ⁻³
Bragðaukandi efni (Flavor enhancer)	Lífhvatar (Enzyme) ⁻³
Sýrur (Acid)	Umfangsaugar (Bulking agent)
Sýrustillar (Acidity regulator)	Drifefni (Propellant gas)
Kekkjavarnarefni (Anticaking agent)	Loftskiptar (Packaging gas) ⁻³
Umbreytt sterkjusambönd (Modified starch) ⁻²	

-1 Aðeins fyrir brædda osta og vörur úr þeim.

-2 Ekki er skylt að tilgreina heiti eða númer efna.

-3 Ekki er skylt að tilgreina flokksheiti.

Aukefnalisti uppfærður í febrúar 2010

Litarefni

L	E 100	Kúrkúmín
L	E 101	Ríbóflavín
L	E 101	Ríbóflavín-5-fosfat
L	E 102	Tartrasín
L	E 104	Kínólíngult
L	E 110	Sunset Yellow FCF
L	E 120	Karmín
L	E 122	Asórúbín
L	E 123	Amarant
L	E 124	Ponceau 4R
L	E 127	Erytrósín
L	E 128	Rautt 2G
L	E 129	Allúra rautt AC
L	E 131	Patent blátt V
L	E 132	Indigótín
L	E 133	Briljant blátt FCF
L	E 140	Klórófyll
L	E 140	Klórófyllín
L	E 141	Klórófyll-koparkomplex
L	E 141	Klórófyllín-koparkomplex
L	E 142	Grænt S
L	E 150a	Karamellubrúnt
L	E 150b	Karamellubrúnt, basískt, súlfíterað
L	E 150c	Karamellubrúnt, ammóníerað
L	E 150d	Karamellubrúnt, ammóníerað, súlfíterað
L	E 151	Briljant svart PN
L	E 153	Viðarkolsvart
L	E 154	Brúnt FK
L	E 155	Brúnt HT
L	E 160a	Blönduð karótín
L	E 160a	Beta-karótín
L	E 160b	Annattólausnir (bixín, norbixín)
L	E 160c	Papríkuóleóresín (kapsantín, kapsórúbín)
L	E 160d	Lykópen
L	E 160e	Beta-apó-karótenal
L	E 160f	Beta-apó-karótensýruetýlester
L	E 161b	Lútín
L	E 161g	Kantaxantín
L	E 162	Rauðrófulitur (betanín)
L	E 163	Antósýanlausnir
L	E 170	Kalsíumkarbónat
L	E 170	Kalsíumvetniskarbónat

L	E 171	Títandíoxíð
L	E 172	Járnoxíð og járnhydroxíð
L	E 173	Ál
L	E 174	Silfur
L	E 175	Gull
L	E 180	Lítólrúbín BK

Rotvarnarefni

R	E 200	Sorbínsýra
R	E 202	Kalíumsorbat
R	E 203	Kalsíumsorbat
R	E 210	Bensósýra
R	E 211	Natríumbensóat
R	E 212	Kalíumbensóat
R	E 213	Kalsíumbensóat
R	E 214	Etýl-p-hydroxíbensóat
R	E 215	Natríumetýl-p-hydroxíbensóat
R	E 218	Metýl-p-hydroxíbensóat
R	E 219	Natríummetýl-p-hydroxíbensóat
R Þ	E 220	Brennisteinsdíoxíð
R Þ	E 221	Natríumsúlfít
R Þ	E 222	Natríumvetnissúlfít
R Þ	E 223	Natríumdísúlfít (pyrosúlfít)
R Þ	E 224	Kalíumdísúlfít (pyrosúlfít)
R Þ	E 226	Kalsíumsúlfít
R Þ	E 227	Kalsíumvetnissúlfít
R Þ	E 228	Kalíumvetnissúlfít
R	E 234	Nísín
R	E 235	Natamysín
R	E 239	Hexametýlentetramín
R	E 242	Dimetýldikarbónat
R	E 249	Kalíumnítrít
R	E 250	Natríumnítrít
R	E 251	Natríumnítrat
R	E 252	Kalíumnítrat
R Ý	E 260	Ediksýra
R Ý	E 261	Kalíumasetat
R Ý	E 262	Natríumasetat
R Ý	E 262	Natríumvetnisasetat
R Ý	E 263	Kalsíumasetat
R Ý	E 270	Mjólkursýra
R	E 280	Própíónsýra
R	E 281	Natríumprópíónat
R	E 282	Kalsíumprópíónat
R	E 283	Kalíumprópíónat
R	E 284	Bórsýra
R	E 285	Natríumtetrabórat

R	E 290	Koldíoxíð
R Ý	E 296	Eplasýra
R	E 297	Fúmarsýra

Þráavarnarefni

Þ Ý M	E 300	Askorbínsýra
Þ Ý M	E 301	Natríumaskorbat
Þ Ý M	E 302	Kalsíumaskorbat
Þ	E 304	Askorbýlpalmitat
Þ	E 304	Askorbýlsterat
Þ	E 306	Tókóferól (náttúrulegt)
Þ	E 307	Alfa-Tókóferól (gerviefni)
Þ	E 308	Gamma-Tókóferól (gerviefni)
Þ	E 309	Delta-Tókóferól
Þ	E 310	Própýlgallat
Þ	E 311	Oktýlgallat
Þ	E 312	Dodesýlgallat
Þ	E 315	Isoaskorbínsýra (Erythorbic sýra)
Þ	E 316	Natríumisoaskorbat
Þ	E 320	BHA (Bútýlhydroxíanísól)
Þ	E 321	BHT (Bútýlhydroxítólúen)
Þ B	E 322	Lesítín
Þ Ý M	E 325	Natríumlaktat
Þ Ý M	E 326	Kalíumlaktat
Þ Ý M	E 327	Kalsíumlaktat
Þ Ý M	E 330	Sítrónusýra
Þ Ý Æ	E 331	Mononatríumsítrat
Þ Ý Æ	E 331	Dinatríumsítrat
Þ Ý Æ	E 331	Trinatríumsítrat
Þ Ý Æ	E 332	Monokalíumsítrat
Þ Ý Æ	E 332	Trikalíumsítrat
Þ Ý Æ	E 333	Monokalsíumsítrat
Þ Ý Æ	E 333	Dikalsíumsítrat
Þ Ý Æ	E 333	Trikalíumsítrat
Þ Ý Y	E 334	Vínsýra
Þ Ý Y	E 335	Mononatríumtartrat
Þ Ý Y	E 335	Dinatríumtartrat
Þ Ý Y	E 336	Monokalíumtartrat
Þ Ý Y	E 336	Dikalíumtartrat
Þ Ý Y	E 337	Natríumkalíumtartrat
Þ Ý	E 338	Fosfórsýra
Þ Ý Æ	E 339	Mononatríumfosfat
Þ Ý Æ	E 339	Dinatríumfosfat
Þ Ý Æ	E 339	Trinatríumfosfat
Þ Ý Æ	E 340	Monokalíumfosfat
Þ Ý Æ	E 340	Dikalíumfosfat
Þ Ý Æ	E 340	Trikalíumfosfat

Þ Ý Æ	E 341	Monokalsíumfosfat
Þ Ý Æ	E 341	Dikalsíumfosfat
Þ Ý Æ	E 341	Trikalsíumfosfat
B	E 343	Mónómagnesíumfosfat
B	E 343	Dímagnesíumfosfat
Þ Ý	E 350	Natríummalat
Þ Ý	E 350	Natríumvetnismalat
Þ Ý	E 351	Kalíummalat
Þ Ý	E 352	Kalsíummalat
Þ Ý	E 352	Kalsíumvetnismalat
Þ Ý	E 353	Metavínsýra
Þ Ý	E 354	Kalsíumtartrat
Ý	E 355	Adipínsýra
Ý	E 356	Natríumadipat
Ý	E 357	Kalíumadipat
Ý	E 363	Succinic sýra
Þ Ý	E 380	Triammóníumsítrat
B	E 385	Kalsíumdinatríum-EDTA

Bindiefni, ýruefni, þykkingarefni o.fl.

B	E 400	Algínsýra
B	E 401	Natríumalgínat
B	E 402	Kalíumalgínat
B	E 403	Ammóníumalgínat
B	E 404	Kalsíumalgínat
B	E 405	Própýlenglýkóalgínat
B	E 406	Agar
B	E 407	Karragenan
B	E 407a	Unnir euchema þörungar
B	E 410	Karób gúmmí
B	E 412	Gúar gúmmí
B	E 413	Tragant
B	E 414	Arabískt gúmmí
B	E 415	Xantan gúmmí
B	E 416	Karaya gúmmí
B	E 417	Tara gúmmí
B	E 418	Gellan gúmmí
B S	E 420	Sorbitól
B S	E 420	Sorbitólsíróp
B S	E 421	Mannítól
B	E 422	Glýseról
B	E 425	Konjak gúmmí
B	E 425	Konjak glúkomannan
B	E 431	Polyoxíetýlensterat
B	E 432	Polyoxíetýlen sorbitanmonolaurat
B	E 433	Polyoxíetýlen sorbitanmonoóleat
B	E 434	Polyoxíetýlen sorbitanmonopalmitat

B	E 435	Polyoxietýlen sorbitanmonosterat
B	E 436	Polyoxietýlen sorbitantristerat
B	E 440	Pektín
B	E 440	Pektín, amíderað
B	E 442	Ammóníumfosfatíð
B	E 444	Súkrósuasetat isobútýrat
B	E 445	Glýserólesterar úr viðarkvoðu
B	E 450	Dinatríumdifosfat
B	E 450	Trinatríumdifosfat
B Y Æ	E 450	Tetranatríumdifosfat
B Y Æ	E 450	Dikalíumdifosfat
B Y Æ	E 450	Tetrakalíumdifosfat
B Y Æ	E 450	Dikalsíumdifosfat
B Y Æ	E 450	Kalsíumdivetnisdifosfat (monokalsíumdifosfat)
B	E 451	Pentanatríumtrifosfat
B	E 451	Pentakalíumtrifosfat
B	E 452	Natríumpolyfosfat
B	E 452	Kalíumpolyfosfat
B	E 452	Natríumkalsíumpolyfosfat
B	E 452	Kalsíumpolyfosfat
S M	E 459	Betacýklódextrín
B	E 460	Sellulósa, fínkristölluð
B	E 460	Sellulósuduft
B	E 461	Metýlsellulósa
B	E 463	Hydroxíprópýlsellulósa
B	E 464	Hydroxíprópýlmetýlsellulósa
B	E 465	Metýletýlsellulósa
B	E 466	Karboxímetýlsellulósa
B	E 466	Natríumkarboxímetýlsellulósa
B	E 468	Natríumkarboxímetýlsellulósa, krosstengd
B	E 469	Karboxímetýlsellulósa, vatnsrofin með lífhvata (Ensím hydrolíseruð sellulósa)
B	E 470a	Fitusýrur, natríum-, kalíum- og kalsíumsölt
B	E 470b	Fitusýrur, magnesíumsölt
B	E 471	Mono- og diglýseríð fitusýra
B	E 472a	Mono- og diglýseríð ediksýru
B	E 472b	Mono- og diglýseríð mjólkursýru
B	E 472c	Mono- og diglýseríð sítrónusýru
B	E 472d	Mono- og diglýseríð vínsýru
B	E 472e	Mono- og diglýseríð, mono- og díasetýlvínsýru
B	E 472f	Blönduð mono- og diglýseríð ediksýru og vínsýru
B	E 473	Súkrósufitusýruesterar
B	E 474	Súkróglýseríð
B	E 475	Polyglýserólfitusýruesterar
B	E 476	Polyglýserólesterar interesteraðrar ríkínólsýru
B	E 477	Própýlenglýkólfitusýruesterar
B	E 479b	Hitaöxuð sojabaunaolía með mono- og diglýseríðum fitusýra

B	E 481	Natríumsteróýllaktýlat
B	E 482	Kalsíumsteróýllaktýlat
B	E 483	Sterýltartrat
B	E 491	Sorbitanmonosterat
B	E 492	Sorbitantristerat
B	E 493	Sorbitanmonolaurat
B	E 494	Sorbitanmonoóleat
B	E 495	Sorbitanmonopalmitat

Lyftiefni, sýrustillar og kekkjavarnarefni

Y Ý	E 500	Natríumkarbónat
Y Ý	E 500	Natríumvetniskarbónat
Y Ý	E 500	Natríumsesquikarbónat
Y Ý	E 501	Kalíumkarbónat
Y Ý	E 501	Kalíumvetniskarbónat
Ý	E 503	Ammóníumkarbónat
Ý	E 503	Ammóníumvetniskarbónat
Ý	E 504	Magnesíumkarbónat
Ý	E 504	Magnesíumvetniskarbónat
Ý	E 507	Saltsýra
Ý	E 508	Kalíumklóríð
Ý	E 509	Kalsíumklóríð
Ý	E 511	Magnesíumklóríð
B	E 512	Tinklóríð (stannoklóríð)
Ý	E 513	Brennisteinssýra
Ý	E 514	Natríumsúlfat
Ý	E 514	Natríumvetnissúlfat
Ý	E 515	Kalíumsúlfat
Ý	E 515	Kalíumvetnissúlfat
Ý B K	E 516	Kalsíumsúlfat
Ý	E 517	Ammóníumsúlfat
Ý	E 520	Álsúlfat
Ý	E 521	Natríumálsúlfat
Ý	E 522	Kalíumálsúlfat
Ý	E 523	Ammóníumálsúlfat
Ý	E 524	Natríumhydroxíð
Ý	E 525	Kalíumhydroxíð
Ý	E 526	Kalsíumhydroxíð
Ý	E 527	Ammóníumhydroxíð
Ý	E 528	Magnesíumhydroxíð
Ý	E 529	Kalsíumoxíð
Ý	E 530	Magnesíumoxíð
K	E 535	Natríumferrósýaníð
K	E 536	Kalíumferrósýaníð
K	E 538	Kalsíumferrósýaníð
Y	E 541	Natríumálfosfat
K	E 551	Kísildíoxíð

K	E 552	Kalsíumsilikat
K	E 553a	Magnesíumsilikat
K	E 553a	Magnesíumtrisilikat
K	E 553b	Talkúm, asbestfrítt
K	E 554	Natríumálsilikat
K	E 555	Kalíumálsilikat
K	E 556	Kalsíumálsilikat
B	E 558	Bentónít (Tærunarefni)
K	E 559	Álsilikat
B	E 570	Fitusýrur
Y Ý	E 574	Glúkónsýra
Y Ý	E 575	Glúkónó-delta-laktón
Y Ý	E 576	Natríumglúkónat
Y Ý	E 577	Kalíumglúkónat
Y Ý	E 578	Kalsíumglúkónat
B	E 579	Járnglúkónat
B	E 585	Járnlaktat
	E 620	Glútamínsýra

Bragðaukandi efni

A	E 621	Mononatríumglútamát (MSG)
A	E 622	Monokalíumglútamát
A	E 623	Kalsíumdiglútamát
A	E 624	Monoammóníumglútamát
A	E 625	Magnesíumdiglútamát
A	E 626	Gúanýlsýra
A	E 627	Dinatríumgúanýlat
A	E 628	Dikalíumgúanýlat
A	E 629	Kalsíumgúanýlat
A	E 630	Inósínsýra
A	E 631	Dinatríuminósínat
A	E 632	Dikalíuminósínat
A	E 633	Kalsíuminósínat
A	E 634	Kalsíumríbónúkleótíð
A	E 635	Dinatríumríbónúkleótíð
A	E 640	Glýsín
A	E 640	Natríumglýsínat

Húðunarefni, froðueyðar, loftskiptar og drifefni

F	E 900	Dimetýlpolysíloxan
H	E 901	Bívax (hvítt og gult)
H	E 902	Candelillavax
H	E 903	Karnabauvax
H	E 904	Skellakk
H	E 905	Mikrókristallint vax
H	E 907	Hert-pólý-1-deken
H	E 912	Montansýruesterar

H	E 914	Oxað polyetýlenvax
M	E 920	L- Cystein
Ý	E 927b	Karbamíð
R O	E 938	Argon
R O	E 939	Helíum
R O	E 941	Köfnunarefni
O	E 942	Köfnunarefnisoxíð
O	E 943a	Bútan
O	E 943b	Isóbútan
O	E 944	Própan
R O	E 948	Súrefni
R O	E 949	Vetni

Sætuefni

S A	E 950	Asesúlfam-K
S A	E 951	Aspartam
S	E 952	Sýklamínsýra
S	E 952	Kalsíumsýklamat
S	E 952	Natríumsýklamat
S	E 953	Isomalt
S	E 954	Sakkarín
S	E 954	Kalsíumsakkarínat
S	E 954	Kalíumsakkarínat
S	E 954	Natríumsakkarínat
S	E 955	Súkralósi
S A	E 957	Támatín
S A	E 959	Neóhesperidín DC
S	E 962	Aspartam- og asesúlfamsalt
S B	E 965	Maltitól
S B	E 965	Maltitól síróp
S B	E 966	Laktitól
S B	E 967	Xylitól
B	E 999	Quillaia kjarni

Lífhvatar, umfangsaukar og burðarefni

Í	E 1103	Invertasi
R	E 1105	Lýsósím
B	E 1200	Polydextrósi
B	E 1201	Polyvinýlpyrrolidón
B	E 1202	Polyvinýlpolypyrrolidón

Umbreytt, sterkjusambönd (modified starch)

B	E 1404	Sterkja, oxuð
B	E 1410	Monosterkjufosfat
B	E 1412	Disterkjufosfat
B	E 1413	Fosfaterað disterkjufosfat
B	E 1414	Asetýlerað disterkjufosfat

B	E 1420	Sterkjuasetat
B	E 1422	Asetýlerað disterkjuadipat
B	E 1440	Hydroxíprópýlsterkja
B	E 1442	Hydroxíprópýldisterkjufosfat
B	E 1450	Natríumoktenýlsuccinatsterkja
B	E 1451	Asetýleruð sterkja, oxuð

Rakaefni (humectant) og froðuefni

B	E 1505	Tríetýlsítrat
B	E 1517	Glýserýl díasetat
B	E 1518	Glýserýl triasetat (triasetín)
B	E 1519	Bensýl alkohól
B	E 1520	Própýlenglýkól

Væntanleg efni á lista

Efni listuð hér fyrir neðan eru ekki leyfð í matvæli á Íslandi en eru væntanleg þar sem búið er að leyfa notkun þeirra í ESB. í matvæli.

Hægt er að sækja um bráðabirgðaleyfi í samræmi við 10.gr reglugerðar 285/2002 um aukefni fyrir notkun þessara efna í matvæli.

Bráavarnarefni

P	E 319	Tertíer butýl hýdrókinón (TBHQ)
P	E 586	4-Hexylresorsinol

Bindiefni, ýruefni, þykkingarefni o.fl.

B	E 462	Etýlsellulósa
---	-------	---------------

Bragðaukandi efni

A	E 650	Sinkasetat
---	-------	------------

Sætuefni

S	E 968	Erythitol
---	-------	-----------

Lífhvatar, umfangsaukar og burðarefni

B S	E 1204	Pullulan
-----	--------	----------

Umbreytt, sterkjusambönd (modified starch)

B	E 1452	Áloktenýlsuccinatsterkja
---	--------	--------------------------